

kovič in Ivko Bergant, njihovi namestniki pa Bojan Rotovnik, Toni Smolej in Tomaž Jamnik.

Po predlogu z zadnje lanskoletne seje UO PZS naj bi bila novost letošnje skupščine ta, da bi delegati na plenarnih zasedanjih poslušali uvodna poročila in sklepe, sicer pa bi skupščina zaradi večje učinkovitosti delala po skupinah, katerih predstavniki bi nato na plenarnem zasedanju poročali o odločitvah.

PRAVILNIK O PLANINSKIH KOČAH

Člani UO PZS so 13. decembra naposled sprejeli Pravilnik o upravljanju, poslovanju in opremljanju planinskih koč, ki ga je razložil načelnik Gospodarske komisije PZS Metod Kovač. Pravilnik ima štiri poglavja, v njem pa so opredeljeni termini in pojmi planinske koče, upravljanje in oskrbovanje, kategorizacija, oskrbnik in gospodar ter njuna odgovornost pri upravljanju planinske koče, javnost teh objektov, enotnost pri popustih za

prenočevanje ter cenah za hrano in pijačo, obveznost vpisovanja v vpisne knjige, odstopanja od kategorizacije pri kočah, ki so izhodišča za planinske pohode, enotno označevanje koč, katerih zunanosti ne bi smele imeti komercialnih reklam, in obveznosti PZS do koč. S številnimi dopolnitvami članov UO so pravilnik sprejeli. Štirje planinci so se oglasili pri točki »razno« na tej seji UO: **Janez Duhovnik** je govoril o sprejemu slovenskih gorskih vodnikov v mednarodno vodniško organizacijo, **Rajko Slokar** je opozoril, da organizatorji srečanj treh dežel ne vabijo nekaterih društev, CAI, na primer, ne vabi SPD Trst in Gorica, Bojan Rotovnik je govoril o Mladinski komisiji, Danilo Škerbinek pa je seznanil s tem, da je ustanovljen sklad za šolanje otrok pone srečenih gorskih reševalcev, v katerega gre tudi 1200 tolarjev od vsake prodane video kasete Credo GRS, ki jo je posnela RTV Slovenija, kar naj bi bilo povabilo k nakupu.

M. R.

ZDRUŽENJE GORSKIH VODNIKOV SLOVENIJE JE POLNOPRAVNI ČLAN MEDNARODNE ZVEZE

Z VODNIKOM NA NEVARNE GORSKE POTI

Za slovensko gorsko vodništvo je bil verjetno eden od največjih dogodkov zadnjega pol stoletja njenega delovanja, ko so Združenje gorskih vodnikov Slovenije (ZGVS) lanskega 22. novembra na rednem letnem zasedanju delegatov kot polnopravno članico sprejeli v Mednarodno zvezo združenj gorskih vodnikov (IFMGA). Sprejem v to mednarodno zvezo je za slovenske gorske vodnike enako pomemben, kot bo za Slovenijo sprejem v Evropsko zvezo, ko se bo to zgodilo. Slovenski gorski vodniki so tako postali člani mednarodne družine gorskih vodnikov in so s tem hkrati zadostili vsem zahtevam, ki jih za gorsko vodništvo postavlja Evropska zveza. Po sprejemu Slovenije v to organizacijo se našim gorskim vodnikom ne bo treba nikakor prilagajati, saj so vse, kar je bilo potrebno, opravili zadnja štiri leta priprav na vključevanje. Že pri nadzoru šolanja so vodniki iz drugih alpskih držav opozarjali slovenske kolege, da morajo kot predstavniki alpske države zagotoviti kakovostno vodenje, ki je povsem enako tistemu, kakršnega zagotavljajo vodniki v drugih evropskih državah.

Slovenski gorski vodniki so s sprejemom v IFMGA hkrati dobili delovno vizo za vse države — članice, kar pomeni, da lahko kot poklicni gorski vodniki delajo v katerikoli od teh dežel. Zanje veljajo tudi vsi popusti in ugodnosti v planinskih kočah vseh dežel — članic IFMGA. Enako pomembna so prijateljstva in znanstva, kajti vodniki z mednarodnim znakom pomagajo drug drugemu; mednarodni znak, ki ga odslej nosijo poleg znaka ZGVS, je v svetovnih gorah razpoznavni znak pripadnosti tej mednarodni organizaciji.

Parada ob slavnostnem sprejemu v Kalsu

UGLEDNA ALPSKA DRUŠČINA

Mednarodno zvezo združenj gorskih vodnikov, ki ima v nemščini kratico IVBV, v angleščini IFMGA in v francščini UIAGM, so ustanovili šele leta 1965 v Švici na pobudo gorskega vodnika **Binnerja** iz Zermatta, ustanovitelji pa so bila združenja gorskih vodnikov štirih močnih alpskih držav, Francije, Švice, Avstrije in Italije. Nameni ustanoviteljev Zveze, ki so jih naslednje leto zapisali v statut in ki so ostali do današnjih dni skoraj nespremenjeni, so bili poenotenje zakonov o gorskih vodnikih, olajšanje dela gorskim vodnikom v tujini, ustanovitev razsodišča glede vodniških zadev, preučevanje splošnih in gospodarskih vodniških zadev in gojenje prijateljskih odnosov med vodniki različnih držav. Združenje, ki želi postati član Zveze, mora njegova državna oblast priznati kot zastopnika interesov gor-

skih vodnikov. Biti mora pravna oseba, njegovi člani pa morajo imeti oblastveno priznane izpite za gorske vodnike.

Šele štiri leta po ustanovitvi, leta 1969, so v mednarodno zvezo sprejeli Nemško združenje gorskih vodnikov, nato v nekaj naslednjih letih še združenja gorskih vodnikov Kanade, Velike Britanije, Nove Zelandije, Norveške, Peruja ter Južne Tirolske in Aoste kot avtonomnih delov Italije, v zadnjih letih pa še Španije in Slovaške.

Prvi poskus slovenskih gorskih vodnikov v začetku sedemdesetih let, da bi se včlanili v mednarodno zvezo, ni bil uspešen. Predvsem takrat niso bili na slovenski strani izpolnjeni formalni pogoji. Ko pa so po osamosvojitvi Slovenije slovenski gorski vodniki leta 1993 ustanovili svoje lastno združenje, so se lahko prijavili kot uradni kandidati za sprejem. Za botre jim je bilo določeno združenje iz Južne Tirolske, za nadzor nad prilagajanjem dela in še predvsem sistema šolanja pa združenji iz Avstrije in Švice.

Tako so Združenje gorskih vodnikov Slovenije 22. novembra 1997 kot 15. članico sprejeli v IFMGA, skupaj s slovenskim združenjem pa še združenji iz Združenih držav Amerike in Švedske. Zdaj se na sprejem pripravljajo še združenja gorskih vodnikov iz Bolivije, Gruzije, Grčije in Poljske.

Po sprejemu v mednarodno vodniško organizacijo: slovenski gorski vodniki v slavnostnih popolnoma novih uniformah in s svojo zastavo pod Grossglocknerjem.

Prapor Združenja gorskih vodnikov Slovenije: modra zastava, pritrjena na cepinu, z znakom gorskega vodnika PZS, ki je enak znaku gorskega vodnika – člana Združenja gorskih vodnikov Slovenije, in ustreznim napisom okoli tega znaka, ki ga je oblikoval in narisal dia. Vlasto Kopač.

Na svetu je zdaj nekaj več kot 6000 gorskih vodnikov z mednarodno licenco. Od tega se jih približno 2500 ukvarja le z vodniškim delom. Največ vodnikov, skoraj 1200, je v Avstriji, po nekaj manj kot 1100 v Franciji in Švici, v Italiji skoraj 500 in v Nemčiji nekaj manj kot 400. Do 200 članov imajo združenja Velike Britanije, Južne Tirolske in Aoste, do sto članov pa imajo na Japonskem, v Novi Zelandiji, na Norveškem, v Peruju, na Slovaškem, v Španiji, ZDA in na Švedskem. V Sloveniji je okoli 70 aktivnih gorskih vodnikov.

SLOVENSKA GORSKOVODNIŠKA ZGODOVINA

Gorsko vodništvo ima v Sloveniji že dolgo tradicijo, saj so pastirji in lovci tuje ljubitelji gorskega sveta vodili po naših gorah že v 18. stoletju. Pri nas so prvo vodniško izkaznico, ki jo je potrdila oblast, izdali leta 1877 v Radovljici. Slovenski gorski vodniki so se leta 1895 udeležili tečaja Nemškega in avstrijskega Alpenvereina v Gradcu, prvi tečaj za usposabljanje za poklic gorskega vodnika v Sloveniji je bil komaj leto dni pozneje, leta 1906 pa je bil prvi vodniški tečaj že v slovenskem jeziku.

Po osamosvojitvi Slovenije so slovenski gorski vodniki, ki so takrat delovali še kot Podkomisija za gorsko vodništvo pri Komisiji za alpinizem Planinske zveze Slovenije, prvič navezali stike z IFMGA že leta 1991. Takrat jih je tedanji predsednik **Leo Caminada** seznanil s pogoji, ki jih morajo izpolniti za sprejem, hkrati pa jih je povabil na zbor delegatov v Aosto. Kot je mogoče oceniti iz sedanjega zornega kota, takrat okoliščine za tesnejše sodelovanje in vključitev v Sloveniji še niso bile zrele.

Stike z IFMGA so ponovno vzpostavili leta 1993, potem ko so — prav tako pod streho Planinske zveze Slovenije — 26. maja 1993. leta ustanovili Združenje gorskih vodnikov. Isto leto so se v Ljubljani sestali s predsednikom Caminada, ki jih je opogumil, da so vložili prošnjo za sprejem v mednarodno organizacijo. Jeseni istega

Znaka Združenja gorskih vodnikov Slovenije in UIAGM

leta so se udeležili zasedanja delegatov IFMGA v St. Moritzu ter udeležencem predstavili Slovenijo kot alpsko deželo in Združenje gorskih vodnikov Slovenije kot edinega predstavnika gorskih vodnikov v državi.

Na tem zasedanju je predsedstvo prevzelo novo vodstvo na čelu z **Aloisom Pirpamerjem**. Za deželo mentorico so Slovencem določili Južno Tirolsko. Po obotavljivem začetku so slovenski inštruktorji le začeli nabirati izkušnje in svoje znanje izpopolnjevati enkrat v Švici, potem na Južnem Tirolskem. Južnotirolski goski vodniki jih niso podprli le s svojim znanjem in izkušnjami pri vzgoji, ampak so jim omogočili tudi brezplačne obiske na vseh njihovih vzgojnih akcijah ter denarno krili tudi obiske svojih inštruktorjev na tečajih naših gorskih vodnikov v Sloveniji. S pomočjo južnotirolskih vodnikov so slovenski vodniki postavili tudi okostje svoje tehnične komisije ter zasnovali vzgojo gorskih vodnikov, ki ustreza zahtevam IFMGA.

NAPORNO IN DOLGOTRAJNO IZOBRAŽEVANJE

Temeljni pogoj za pridobitev članstva v tej mednarodni organizaciji je vsekakor program izobraževanja in usposabljanja gorskih vodnikov v skladu s smernicami te svetovne organizacije.

Dolga pot v svetovno združenje

Vključevanje gorskih vodnikov pri PZS v mednarodno vodniško organizacijo sega v čas snovanja mednarodnega združenja gorskih vodnikov. Z vsemi aktivnostmi, potrebnimi za vključevanje v komaj ustanovljeno mednarodno združenje, smo zbirali gradivo (pravilnike, učne načrte) vodnikov iz Švice, Francije, Italije, Nemčije, Avstrije, Norveške, da smo naše izobraževanje in pravilnik uskladili z mednarodnimi merili.

Glavni odbor PZS je na seji 17. 4. 1971 sprejel pravilnik o organizaciji gorskih vodnikov pri PZS in s tem aktom smo bili gorski vodniki PZS na pragu mednarodne vodniške organizacije. Potem pa se je PZS premislila in vodniki se nismo smeli registrirati

ZGVS od leta 1994 redno vsaki dve leti razpisuje in izvaža šolanje za poklic gorskega vodnika. Kandidate za šolanje pridobijo z javnimi razpisi. Po prispelih prijavah komisija izbere kandidate, ki ustrezajo razpisnim pogojem, izbrane kandidate pa povabijo na spoznavni večer, kjer jih seznani s potekom šolanja.

Prvi preizkus so sprejemni izpiti iz plezanja v kopni skali in v ledu ter turnega smučanja, ki trajajo dva dni. V nadaljnje šolanje so sprejeti le tisti kandidati, ki ta prvi preizkus uspešno opravijo, to pa pomeni, da zmorejo v skali plezati 6. težavnostno stopnjo in da morajo obvladati smučanje po vsakem terenu, poleg tega pa se morajo sporazumevati vsaj v enem tujem jeziku.

Nadaljnje izobraževanje je razdeljeno na teoretična predavanja in izpite iz osnov gorskega vodništva in praktičnih veščin vodenja. Teoretični program obsega 16 tem, kot so psihologija vodenja, vreme, spoznavanje gorskega živalskega in rastlinskega sveta, varovanje gorske narave, moralna in pravna odgovornost vodnika in tuj jezik. Vključen je tudi ogled planinskega muzeja v Mojstrani. Predavatelji so iz vrst slovenskih gorskih vodnikov, za nekatere teme pa povabijo zunanje sodelavce, ki so strokovnjaki na svojem področju.

Šolanje iz praktičnih veščin obsega 14-dnevni tečaj vodenja turnega smučanja v visokogorju in petdnevni izpit iz tega, 14-dnevni tečaj vodenja v kopni skali in petdnevni izpit iz tega predmeta ter 14-dnevni tečaj vodenja v snegu, ledu in mešanem terenu in petdnevni izpit iz takega vodenja.

Na tečajih in izpitih tečajniki pridobivajo praktična znanja o vodenju, posebno pozornost pa predavatelji namenijo odnosu vodnika do gosta — klienta, njegovega počutja in varnosti.

Teoretičnemu in praktičnemu delu ter izpitom sledi enoletni pripravniški staž, v katerem pripravniki za gorskega vodnika opravijo tridnevni zaključni tečaj in dvodnevni zaključni izpit ter si s tem pridobijo naziv gorskega vodnika. Celotno šolanje za poklic gorskega vodnika traja v štirih letih 80 dni.

pri sodišču kot pravna oseba, pogoj za članstvo v mednarodni vodniški organizaciji pa je tudi status pravne osebe vsake nacionalne vodniške organizacije. S tem, ko je takrat odpadla naša vključitev v mednarodno vodniško organizacijo, so se naša prizadevanja ohladila, a ne zamrla. Podkomisija za GV pri KA pri PZS je imela še v svojem zadnjem mandatu eno od pomembnih vlog vključitev v mednarodno vodniško organizacijo in to nalogo je potem prevzelo Združenje gorskih vodnikov pri PZS, ki je postalo s svojimi pravili pravna oseba. Po več letih ponovnega prizadevanja smo bili slovenski gorski vodniki 22. novembra 1997 na skupščini v Kalsu pod Grossglocknerjem soglasno sprejeti v mednarodno združenje gorskih vodnikov.

Roman Robas

Predsedniku IFMGA Aloisu Pirpamerju izroča značko slovenskega združenja gorskih vodnikov njegov predsednik Marko Štremfelj, zadržaj Roman Robas, Tone Sazonov in Tone Škarja.

Foto: Stane Klemenc

LEP, ODGOVOREN IN NEVAREN POKLIC

Kot zahtevajo tako naša kot mednarodna pravila, je za opravljanje poklica gorskega vodnika pomembna dobra telesna pripravljenost, trdno zdravje in poleg tega še zdržljivost, smisel za tehniko, zavedanje odgovornosti, odločnost, discipliniranost, metodično-didaktična spretnost, prirojena avtoritativnost, sposobnost motiviranja, potrpežljivost, umirjenost, zmožnost improviziranja, komunikativnost in povezanost z naravo.

Sicer pa mora biti pri nas kandidat za gorskega vodnika državljan Slovenije in nekaznovan ter med drugim sposoben opravljati vojaško obveznost.

V Sloveniji je to vsaj zdaj pravilo, v tujini pa je tudi najpogostejše tako, da ima gorski vodnik, ki ne živi v turističnem kraju, najpogostejše drug glavni poklic in dela kot vodnik v glavnem v spomladanskem času, marca in aprila, ko vodi turne smuke, in v poletni sezoni, od začetka julija do konca septembra, ko vodi po gorah. Lahko se seveda vključuje v gorniške šole, vodi trekinge ter sodeluje na odpravah ali jih vodi.

V alpskih državah je gorskemu vodniku, ki živi v turističnem kraju pod gorami, vodništvo in učenje smučanja pogosto glavni poklic. Ker pa je za vse leto težko dobiti tako delo, mora najpogostejše iskati še postranski zaslužek in si mora drugače prizadevati, da je stalno zaposlen. Seveda je lažje najti delo v velikih turističnih krajih pod gorami, kjer se je treba za sodelovanje dogovoriti s turističnimi podjetji. V alpskih državah klasično gorsko vodništvo najpogostejše kombinirajo s helikopterskim smučanjem, večdnevnimi turnosmučarskimi pohodi po gorah, trekingi in komercialnimi odpravami. Dodatne možnosti za zaposlitev nudijo gorniške šole in športno plezanje, pa tudi gorska reševalna služba. Sicer pa so v tem poklicu celo v največjih alpskih turističnih središčih pod gorami možnosti za redno zaposlitev in redni zaslužek razmeroma negotove in velik del odvisne predvsem od vremena, na zaslužek gorskih vodnikov pa močno vpliva tudi gospodarski položaj doma in v tujini.

VSESTRANSKA SKRB ZA KLIENTE

Sicer pa gorski vodnik (in seveda tudi gorska vodnica) načrtuje vodenje in vodi v gorah doma ali v tujini, njegovi klienti pa so posamezniki ali skupine. Gorski vodnik se s klientom dogovori za turo, ki lahko traja en dan ali več dni. Med dogovarjanjem mora oceniti njihove prave želje in potrebe in tudi njihove fizične sposobnosti. Na podlagi svojih ocen načrtuje njim primerne ture, za katere izbere primerno opremo in že pred začetkom preveri, ali je za načrtovano turo primerna.

Delovni dan gorskega vodnika se začne že v planinski koči pozno ponoči ali navsezgodaj zjutraj in lahko traja celo 16 ur. Odvisno od dogovora in ture vodi po poteh in brezpotjih, preko skal, snega in ledu. Pri tem pazljivo izbira pot do cilja, hkrati pa je odgovoren za svojega gosta in zase. Nevarnosti, ki grozijo v gorah, zahtevajo veliko pozornost in močno koncentracijo gorskega vodnika. Pri tem igrajo pomembno vlogo znanje, veščine in vse druge sposobnosti gorskega vodnika, pri čemer so izrednega pomena poznavanje gora, veščine gibanja v skalah, snegu in ledu ter ocena vremena za predviden čas ture.

Ker gorski vodnik tudi organizira in vodi enodnevno ali večdnevno turno smučanje ter smučanje s pomočjo helikopterja, ko helikopter kliente in gorske vodnike pripelje na vrh, je vodnik odgovoren za smučarsko vodenje v dolino. Zato mora seveda obvladovati smučanje na vsakem terenu.

Poleg vsega tega ima gorski vodnik še druge dolžnosti. Klient namreč od njega pričakuje, da bo zanj skrbel v slabem vremenu, da bo poskrbel za rezervacijo in za oskrbo v planinski koči in da mu bo posredoval najrazličnejše zanimivosti iz gorskega predela, po katerem ga vodi, od naravnih do kulturnih.

Zdaj, v začetni fazi gorskega vodništva v Sloveniji, je zelo pomembno delovanje gorskega vodnika v gorniških šolah, kjer slušatelje usposablja za ture v skali in ledu, v drugih alpskih državah — pri nas se je to pred nekaj leti šele začelo — pa vodnik v plezalnem vrtcu, na ledeniku ali v lažjem gorskem terenu ljudi usposablja za zahtevnejše ture po visokogorju. Poleg tega vodniki tudi že pri nas organizirajo in vodijo trekinge, marsikje v tujini pa tudi komercialne odprave v najvišja tuja gorstva in na najvišje gorske vrhove.

DEL TURISTIČNE INFRASTRUKTURE

V vseh alpskih državah je gorsko vodništvo pomemben del turistične infrastrukture. Svoje mesto so gorski vodniki našli tako v turističnih organizacijah kot v zakonodaji, ki je pravna podlaga za vsako poklicno dejavnost. Zato si tudi v Združenju gorskih vodnikov Slovenije prizadevajo, da bi gorsko vodništvo dobilo ustrezno zakonodajo, podobno zakonodaji v drugih alpskih državah. Poklic gorskega vodnika je tako že v nomenklaturi poklicev v Republiki Sloveniji, zdaj je treba zagotoviti priznanje vodniške diplome, ki naj bi jo izdala za to pristojna državna ustanova.

Pri šolanju kadrov se organizatorji otepajo z velikimi 9

denarnimi težavami, saj nimajo nobenih dotacij in so popolnoma odvisni od redkih sponzorjev, le nekaj denarja pa dobijo z izdajo reklamne brošure; vse drugo gre zdaj na račun dobre volje in prostovoljnega dela inštruktorjev, katerih edino plačilo za zahtevno in odgovorno delo so dnevnice.

V Sloveniji je nekako uveljavljeno mišljenje, da lahko ljudje po gorskih poteh hodijo sami: poti so lepo urejene, skrbno vzdrževane in dobo označene, poleg tega imamo odlične planinske zemljevide in knjige-vodnike. Vendar tako mišljenje velja le za izkušenejše gornike, medtem ko naj bi manj izkušene po njim neznanem

gorskem svetu vendarle vodili izprašani in izkušeni gorski vodniki. V drugih alpskih državah je to že dolgo navada; tako se lahko manj izkušeni planinci popolnoma posvetijo samo svoji hoji, medtem ko tako za razlago o pokrajini, po kateri hodijo, kot za organizacijo prenočevanja in prehrane poskrbi vodnik. Seveda bo gorski vodnik že pred odhodom na gorsko turo poskrbel predvsem za primerno opremo svojih klientov, ki bodo potem s tega gorskega popotovanja prinesli v svoje doline najljepše spomine.

Naslove gorskih vodnikov posredujejo zainteresiranim v tajništvu Planinske zveze Slovenije.

THE AMERICAN ALPINE JOURNAL O SLOVENSKIH ALPINISTIH V LETU 1996

CENA ZA VRHUNSKÉ DOSEŽKE

Predsednik AAC (The American Alpin Club) **Luis French Reinhard** in urednik AAJ (The American Alpine Journal) **Christian Beekwith** sta mi v zahvalo za poslane podatke o Slovenski odpravi treh vrhov 1996 poslala izvod AAJ št. 71, letnik 1997. Na 431 straneh so zbrane domala vse pomembnejše informacije o alpinističnih dogajanjih v letu 1996 o vsem svetu. Žal tudi urednik te izdaje ugotavlja, da ima velike težave z zbiranjem dokumentacije o vzponih, opisov, skic in člankov. Želi, da bi tudi naši alpinisti sproti in o vseh pomembnih dejanjih poročali in tako prispevali k še popolnejši zbirki vseh dogodkov.

Na 26 straneh najdemo podatke o dogodkih, ki so povezani z nami Slovenci, in kar 21 naših imen.

Zaradi odmevnosti naših vzponov v letu 1996 razmišlja urednik o naših dejanjih v Himalaji in Andih že na drugi strani. O vzponih na Ama Dablam, Api, Nampa, Bobaye in Chacaraju razmišlja kot o morda najpomembnejših dogodkih desetletja, a da je, žal, istočasno prišel tudi čas velikih izgub. Ne more mimo naših imen **Slavko Svetičič**, **Stane Belak-Šrauf**, **Jasna Bratanič**, **Vanja Furlan**, **Bojan Počkar** in **Žiga Petrič**, ki so v letu 1996 umrli v gorah.

Ugotavlja, da slovenski alpinisti merijo na največje svetovne cilje, vendar morajo svoje uspehe plačati z visoko ceno.

Opis vzpona **Vanje Furlana** in **Tomaža Humarja** (piše Vanja Furlan) v severozahodni steni Ama Dablama je objavljen v tej številki prvi, na straneh od 5 do 12, in že

Vanja Furlan: Smer na Ama Dablam

Vsem planinskim in drugim organizacijam in društvom ter posameznikom, ki so Planinski zvezi Slovenije in Planinskemu vestniku poslali božične in novoletne čestitke, se zanje prav lepo zahvaljujemo.

to dokazuje vrednotenje vzpona. Objavljene fotografije z vrisano smerjo so dodaten in jasen dokument o vzponu. Ne po naključju je na straneh od 13 do 20 in na 285. strani napisano vse pomembno o vzponih na Api, Bobaye in Nampa (**Roman Robas**, **Janko Meglič**, **Ma-**